

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice šte. 16. — Z urednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inzerati: šeststopenjska petletna 4 kr., pri večkratnem ponavljanju daje se popust. — Velja za Ljubljano v upravnisti: za celo leto 6 gld., za pol leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom velja mesečno 9 kr. več. Po pošti velja za celo leto 10 gl., za pol leta 5 gld., za četrt leta 2 gld. 50 kr. in za jeden mesec 85 kr.

Štev. 257.

V Ljubljani v torek, 10. novembra 1885.

Tečaj II.

Novi naučni minister.

Silno važno spremembo objavila je uradna „Wiener Ztg.“ v svoji sobotni številki: naučni minister gosp. baron Conrad izročil je svojo demisijo Nj. veličanstvu, katero jo je blagovolilo sprejeti, in mesto njega bil je v Taaffejevo ministerstvo pozvan dvorni svetnik gosp. dr. Gautsch plem. Frankenthurn. Baron Conrad zapuša državno službo, kateri je bil posvetil 43 let svojega službovanja, bogato obdarovan z znamenji Najvišje milosti. V priznanje njegovega delovanja odlikoval ga je presvetli vladar še pri njegovem izstopu iz aktivne službe z velikim križem Leopoldovega reda ter ga objednem poklical v gospodsko zbornico.

Samo po sebi se umó, da je dostojanstvo naučnega ministra v sedanjih razmerah, pri ostrem nasprotju različnih narodnih in verskih strank, razpostavljeno najmnogovrstnejšim napadom. Nezgodo političnega položaja občutil je tudi državnik, kateri je ravnokar slovo dal ministerski palači na minoritskem trgu, v obilni meri. Vender bi upravičeno bilo s strani Slovencev, ako bi, presojevaljoč njegovo poslovanje, pozabili glavne zasluge njegove za razvoj slovenske narodnosti, namreč da je ustanova slovenskih razrednic na nižji gimnaziji in upeljava slovenskega učnega jezika na ljubljanskem učiteljski ozko spojena s Conradovim imenom. Naj tega ne zabijo naši rojaci: največji napredek našega jezika na šolskem polju vršil se je baš pod ministrovanjem onega državnika, kateri je pred dvema dnevoma ustopil v služeni pokoj!

Naslednik eksc. baronu Conradu je dosedanjí ravnatelj Terezijanišča in z njim združene orientalske akademije, gosp. dr. Gautsch plem. Frankenthurn. Da mora novoimenovani načelnik učne uprave in bogočastja izredno nadarjen biti, razvidi se uže iz njegove v istini fenomenalne uradne karijere. Sedanjí naučni minister nastopi svoje vzvišeno mesto v mladih letih, komaj v začetku one moške dóbe, v koji se mladostna energija brati z razvitostjo duševnih in telesnih sil. Tudi to je dobiček, tem večji, čim večje so terjatve, katere odgovornost in notranje težave dotičnega urada stavljajo do njegovega voditelja. Rodil se je l. 1851 na Dunaji, star je tedaj stoprav 34 let. Pravoslavne študije dovršil je na dunajskem vseučilišču; tam je dosegel čast doktorsko, in sicer je tako odlično prestal vse izpite, da je l. 1873 „sub auspiciis imperatoris“ bil promoviran. Nekoliko časa služboval je pri finančni prokuraturi nižjeavstrijski, kmalu potem ga najdemo v naučnem ministerstvu, kjer je bil uže l. 1875 od tedanjega ministra Stremayrja pozvan v prezidij. Na tem mestu vztrajal je do leta 1881 ter si v tej lastnosti zaupnega moža pridobil obširno znanje v osebnem in stvarnem oziru. Leta 1881 postal je ministerski podtajnik, leto kasneje se mu je izročilo vodstvo Terezijanišča. Na tem mestu se je tako odlikoval po posebni spretnosti in taktosti, da si je pridobil dostojanstvo dvornega svetnika in viteški križ Leopoldovega reda. In sedaj je cesarska milost priznanemu talentu njegovemu otvorila drugo neprimerno bolj razprostrano polje, izročivši odličnemu uradniku jedno najvažnejših ministerstev, učno upravo namreč in bogočastje.

Njeg. eksc. dr. Gautsch vstopi v Taaffejev kabinet kot „homo novus“ v političnem oziru. Ime njegovo vsled tega ne bode izvabilo hrupnih simpatij med borečimi se strankami, a tudi strastnega protiva ne bode izzivalo, kateremu se je sicer le težko izogniti med tekmujočimi strankarskimi nazori. Ali nek poseben glas spremlja ga v sivo palačo na minoritskem trgu ter ga priporoča zlasti strokovnjaškimi krogom, ta namreč, da je v vsakem oziru strokovnjaško izvežban v vseh uradnih poslih svojega ressorta. Kot prezidijalni tajnik v naučnem ministerstvu imel je obilo prilike, seznaniti se do dobrega z mehanizmom učne uprave. V svoji lastnosti kot ravnatelj Terezijanišča bavil se je praktično z ustrojem naših srednjih šol, in kot vodja orientalske akademije, ter ob jednom kot član izpraševalne komisije na pravoslovni fakulteti dunajskega vseučilišča moral je spoznati prednosti in nedostatnosti naše univerzitetne sisteme. Da je bil v vseh teh strokah mož na pravem mestu, več svojih nalogi ter energičen dovelj, veljavo priboriti svojim nazorom, o tem ni nobene ugovora, tega mu celó opozicija ne more odrekati.

Dobrega šolnika smo sedaj dobili na vzvišeno mesto, in to je tem večje važnosti v sedanjem položaji, ko se bode državna zbornica kmalu jako resno začela pečati s šolskim vprašanjem.

Ali kako se bode obnašal nasprotnik narodnim težnjam, zlasti nasproti terjativam, katere dosihmal še Slovenstvo stavlja do vrhovnega načelnštva učne uprave? Istina je sicer, da novoimenovani naučni minister dosihmal še ni obelodanil svojega političnega stališča. To pak je gotovo, da je vstopil v Taaffejevo ministerstvo na

Listek.

Prokleta!

(Roman Spisal Emile Richelbourg; po E. Vacanovi predelavi prosto poslovenil Janko Leban.)

(Dalje.)

20.

Drugi dan, dočim se je grof s svojim prijateljem Dumoulinom posvetoval o bodočnosti svojega unuka, pogovarjala se je grofinja z Leonom.

Sedela sta drug pri drugem pri zajutreku. Grofinja ni hotela končati z različnimi vprašanji. Leon ji je moral pojasniti, kako je živel kot otrok, kako je upal in se bal, kako je hrepenel in trpel. Odkril je grofinji svoje srce. Ona je bila vsa srečna in zvesto ga je poslušala. Saj je bil tako dober in blag! Ko je pa pričel govoriti o dogodkih v Saint-Irune, zapletel se mu je jezik pri nekem mestu, in oči so se mu napolnile s solzami. Hotel se je izogniti spomina na Blanche-o, a vender ni tega mogel!

Grofinja izpregovori: „V vsem, kar si mi tu pravil, zlati otrok moj, ni dokaza, da bi tvoja mati bila mrtva. Iskati jo hočemo. Ljubi Bog, ki je uže toliko čudežev naredil, vodil nas bo tudi na

sled tvoje matere! Kar se pa tiče starega prosjaka Mardoche-a — kako čuden človek ti je to! On vse ve, imel je spise mojega sina in brani se, povedati ti družino tvoje matere! Ti sam si tega gotov, da je le — preoblečenec! Koliko časa je uže v Fremicourtu?“ — „Tega ne vem. Pa po načinu, kako po noči roji po oni okolici, sodil bi, da mora one kraje poznati uže več let. Nekaj je gotovo: bil je onega dne tam, ko je mojega očeta zadela morilna krogla.“ — „Mislim, da uganem, kdo da je. Ti bi ga bil spraval v veliko zadrego, da si ga vprašal, kako je prišel do papirjev tvojega očeta.“ — „Izvestno bi mi ničesar ne bil odgovoril. Če Mardoche noče govoriti, postane mramoren kip!“ — „Da,“ deje grofinja, „železna volja je v moži, ki ga ménim! . . . A zdaj govoriva o nečem drugem, Leon. Ti govoriš toliko o Fremicourtu in ne omenjaš lepe pristave nedaleč od fremicourtske vasi.“

Leon zagori v lice.

„Imela sem prav!“ mislila si je grofinja. „On mi nekaj skriva!“ — „Tako!“ reče Leon v zadregi, „ali nisem govoril o seuillonski pristavi? Sicer nisem bil nikoli tam! Le enkrat po noči šel sem mimo gospodarskega posestva. Bilo je to v

noči, ko sem šel z Mardoche-em po spise.“ — „Tako! In ali ne veš lastnikovega imena?“ — „Jacques Mellier?“ — „On je uže star mož. Si li ga videl?“ — „Ne, mama!“ — „In stari prosjak, ni-li ti ničesar o njem pravil?“ — „Nič. On je zeló bogat, zeló čistan, in Mardoche ga nekako spoštuje, kakor se zdi.“ — „In, ali ima Jacques Mellier otroke?“ — „Hčerko ima, mama!“ — „Menda je deklica tvojih let? Imenuje se Blanche; kaj ne?“

Leon grofinjo iznenadeno pogleda.

„Kako? Ti veš ime gospodičine Mellierove?“

„Jaz tudi vem, da gospodičina Blanche ni hči gospoda Jacquesa!“

Leon globoko in breznažno vzdihne.

„Kaj pomenja to?“ misli si grofinja. A kmalu potem nadaljuje: „Povej mi vender Leon, je li rejenka Jacques Mellierova lepa?“

„O, mama, ona je lepa kakor angel!“ navdušeno klikne mladenič. „In ona je tudi baš tako dobra in nedolžna kakor lepa!“

Neopisno smehljanje se poziblje po ustnicah grofinjinih.

Ne da bi vedel, razodel jej je bil Leon svojo skrivnost.

podlagi vladnega programa, kateri celoti dá, kar je celoti potrebno, ob enem pa narodom privoščji, kar je posledica naravnega in zakonitega prava posrednih avstrijskih plemenov. V tem zmislu bode deloval tudi najmlajši svetnik, katerega si je presvetla krona izvolila poklicati med svoje zaupne može. Pozicija njegova je za naprej označena: naslanjati se mora na ono Taaffejevo politiko, katera namerava rešiti avstrijsko državo iz opasnosti, prouzročenih po zmotah psevdoliberalne sisteme in po neutemeljenih predpravicah jednega samega plemena.

Zaupno se torej tudi slovenski narod ozira v novega naučnega ministra. Marsikaj je med našim šolstvom, kar je reforme, zboljšanja v silni meri potrebno. Marsikatera opravičena želja se Slovincu dosihmal še ni mogla izpolniti. Spoštljivo pozdravljajoč tedaj novega ministra, nadeja se zvesto udani narod, bivajoč med Dravo in Jadranskim morjem, da bodo talenti, delavnost in resna volja, katere se z vseh strani prisojajo novoimenovanemu gospodu, kmalu, tudi obilen sad obrodili — naši narodni odgoji!

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

„Presse“ poroča, da se državnemu zboru pri zopetnem shodu takoj predložita dve vladni predlogi, namreč o zavarovanju proti nezgodam in o zavarovanju bolnih delavcev. Postavnim načrtom priloži se tudi statistika nezgod po zaznamkih obrtnih nadzornikov.

Iz Zagreba se poroča, da v kratkem tja pride vladika Strossmayer. Njegovi prijatelji bi ga baje radi pripravili do tega, da prične zopet politično delovanje ter vstopi v sabor, kjer ima mesto kot virilist; vladika od l. 1873 ni obiskaval sabora.

Ogerski listi poročajo, da se hrvaški krog saborske večine mnogo bavijo z vprašanjem, če bi morda z ozirom na zdanje razmere v Zagrebu ne bilo bolje, da se sabor preloži iz Zagreba v Osek.

Tuje dežele.

Poročila z juga glasijo se jako vznemirljivo. Iz Londona se poroča, da bode konferenca imela le še jedno sejo ter da bode vse nje posvetovanje brezvzpešno; poslaniki se nikakor ne morejo zjediniti, kajti angleški in ruski poslanik imata skoro po polnem nasprotna naročila od svoje vlade. — V kratkem se pričakuje, da se med Srbijo in Bolgarijo vname redna vojska. Najnovejša poročila uže pravijo, da so Srbi na več krajih prestopili mejo ter streljali na bolgarske straže. Srbija hoče na vsak način vojsko, ker se jej zdi, da Bolgarija neče sprejeti prejšnjega položaja. Kaj pa nastane iz vojske med Srbijo in Bolgarijo, kdo bi upal določati.

Milo in prijazno nadaljuje grofinja: „Ti si jo večkrat videl, kaj ne?“ — „Da, večkrat!“ odgovori mladenič žalostno. — „In, ali si jo ljubil?“ — „Da, da! mama. Jaz sem jo ljubil, ljubim jo še, a ne smem več misliti na-njo! Ali ni to strašno?“ — „Jaz ne umem tvoje obupnosti. Kaj za to, če tudi ni Blanche hči Jacques Mellierova?“ — „O, to sem vedel uže preje!“ — „Po Mardoche-u?“ — „Ne, on pač sam tega ne ve.“ — „V tem te je varal! To mora on vedeti! Ali ni zelo ljubezniv proti Blanche-i?“ — „On jo ljubi, kakor ljubi oče svojega otroka!“ — „Tedad ti si vse to videl in nisi uganil?“ — „Česa nisem uganil?“ — „Da, sedaj ne dvojim več!“ klikne grofinja veselo. „Leon, čuj: ta človek, ki se skriva pod beraško suknjo; ki toliko vé in tako malo pové; ta človek se ne zove Mardoche, nego Jean Renaud!“

Mladenič zavpije ter skoči po konci; njegove oči se čudno zabliščijo.

„Jean Renaud!“ zakriči. „O ne! ne!“

„Da!“ nadaljuje grofinja. „Mardoche ni nihče drug, kakor Jean Renaud!“

„In jaz tega nisem uganil!“ momlja mladenič med zobmi. „O, kako se mi je moral smijati!“

Iz Sredca se poroča, da je več bolgarskih uradnikov odšlo v Plovdivo, da prevzemo tam važnejše posle v upravi. Dozdanja ravnateljstva so se odpravila in bolgarski pravosodni minister prevzel je nalogo, da uvede v Rumeliji jednako upravo, kakeršna je v Bolgariji. — Vse višje šole so zaprte, ker so učenci vstopili kot prostovoljci v vojno.

Nekateri grški veljavni možje izročili so konzulom izjavo, v kateri izražajo zahtevo, naj bi se Kreta združila z Grško v slučaju namreč, če se na Balkanskem poluotoku ne uvede zopet prejšnji položaj. — Grški narod ni prav zadovoljen z zdanjo vlado, češ, da kaže pri svojem postopanju, pri svojih zahtevah v korist Grčije premalo odločnosti.

Francosko ministerstvo dalo je predsedniku ljudovlade demisijo, a ta je ni hotel sprejeti, češ, da zdanja sestava kabineta popolnoma ugaja izidu volitev ter torej ni nikakega povoda, da naj bi odstopil. Dozdanji ministri ostanejo torej še na dalje, izimši ministra za trgovino in poljedelstvo, katera sta pri volitvah propala. Na mestu teh dveh pokliceta se dva nova člana v kabinet.

Dopisi.

Z Dolenjskega, 8. novembra. (Izv. dopis.) (O ustanovitvi zavoda za gluhaneme na Kranjskem.) Ni večje sreče za novorojeno dete, ako je normalno razvito in z vsemi čuti obdano na svet prišlo. V takem slučaju veselje se njegovega ustopa v dolino trpljenja in solzá starši, sestrice in bratci. Vse drugače pak je, če je narava ta ali uni ud nerazvitega, pohabljenega pustila ali koji čut nepopolnoma razvila. Pravijo, da je očetu pri prvem vidu novorojenčka tesno pri srcu, dok se ni prepričal, li — je narava popolnoma svojo dolžnost storila in še le po prijetnem prepričanju, da je vse v redu, zamore se ga in se ga po očetovsko veseli. Med obilo množico onih, ki jih je narava po mačehovo obdarila, so zelo usmiljenja vredni tisti, kojim sluh ni popolnoma razvit ter vsled tega ne le gluhi, ampak tudi nemi postanejo. Nikedar se ne morejo veseliti svojega bitja — naj si bodo s zemeljskimi darovi še tako bogato obdarovani — revčeki, vsega pomilovanja vredni ostanejo, dokler jih Bog s tega sveta ne pokliče. Koliko bolj revčeki so in ostanejo še le tisti, katerim je usoda tudi to prednost odvzela ali ni namenila, čuti vsak human — misleč človek, vé vsak iz svojega življenja, kajti gotovo je imel uže priliko, kacega teh revežev opazovati in njegovo žalostno eksistenco videti!

Akopram je gluhanemih v vseh časih bilo, vendar se svet za njih žalostno bivanje med človečanstvom in zboljšanje tega stanu dolgo časa ni zmenil. Prvi, ki se je z vprašanjem pečal, kako bi se njim pomagati zamoglo, da bi koristni udje

Kako grozno je mučil moje srce! Pa ne, ne, Mardoche ni slab človek!... On ima blago srce! Odpusti, mama, odpusti; sam ne vem, kaj govorim! Meni je tako, kakor bi bile moje misli zmešane... nič več ne umem...

Bil je bled kakor mrlič! Grofinja je bila vsa prestrašena. Prime ga za obe roki ter klikne presrčno: „Bodi miren, otrok moj! Poslušaj me, sinko moj zlati! Samo jedna beseda pojasni ti vse; liki solnčni žarek prodré v tvojega obupa noč! Ti ljubiš Blanche-o, moj sin? Dobro! Smeš jo ljubiti, ne da bi si kaj očital, smeš jo ljubiti, ne da bi te ujedala vest! Ona bode tvoja, kajti vredna te je! Blanche ni — kakor so ti dejali — hči razbojnikova in ubijalčeva, Jean Renaud, nje oče, je nedolžen!“

„O Bog, je li to mogoče?“

„Resnico ti pravim, sin moj!“

„O, kako rad bi to verjel; pa morem li?“

S temi besedami potegne pismo Blanche-ino iz žepa ter je izroči grofinji, govoreč: „Tu beri mama, beri!“ — Grofinja bere ganena list.

„Uboga mlada deklica!“ jekne blaga gospa.

„Še ničesar ne vé! Moj Bog, moj Bog, kako mora trpeti!“

človeške družbe postali, bil je nek Pedro de Ponce, menih na Španjskem v 16. stoletji. Še le v 18. stoletji, ko sta abbé de l'Eppée v Parizu in Samuel Heinicke v Lipsiji na podlagi popolno izumljenega sistema pouk gluhanemim podajati začela, pričelo se je temu predmetu več pozornosti obračati. Privatne osebe, velika mesta in posamezne dežele v Evropi osnovala so zavode za gluhaneme po načrtih teh dveh mož in v njih se je poučevalo po njunih sistemih. Gluhonemi dobivali so zastonj, če so bili revnih starišev otroci, ali pa za določeno ceno najprvo hrano, stanovanje in postrežbo, pozneje potrebni pouk v branji, pisanji, računanji, v veroznanstvu in slednjič po okolnostih pouk v rokodelstvu, v kojem so največ spretnosti in veselja kazali ali pa pouk v tej ali onej umetnosti. Na tak način preskrbljeni, postali so koristni udje človeške družbe, zato so jih odrastle med svet — v domač kraj največkrat — poslali, kjer so si svoj kruh pošteno služiti začeli. Tako nahajemo dandanes v Evropi mnogo tacihi zavodov, ki na navedeni način te revčke — gluhaneme — k poštenemu kruhu pripravljajo; oni so v pravem pomenu besede — božji blagoslov za tiste, kateri v njih sprejem dobijo, a tudi za sorodnike njih velika dobrota, ker so inče na nje navezani.

Da se ustanovi en tak zavod za gluhaneme, zato je treba velikanskih svot. Le v tacihi kronovinah v Avstriji na primer imamo take zavode, kjer so zamogli v ta namen milijone žrtvovati, ker večinoma teh revežev stariši ne zamogo toliko plačevati, da bi se zamogli v njih sprejeti.

Kakor naša Kranjska ni v tako prijetnem slučaju, da ne bi precejšnje število gluhanemov imela, kateri so bolj revnega stanu (glej poročilo na drugem mestu. Ured.), ravno tako pa do sedaj tudi ni zamogla tak drag zavod si napraviti. Vendar ona ni brez tako milosrdnih mož, koji ne bi bili do sedaj ničesar za ustanovitev tacega zavoda storili. Omeniti mi je treh ustanov, čegar največja je od ranjkega ribniškega dekana Holzapfelna, ki je vse svoje premoženje v svoji oporoki zapustil v ta namen. Ta pa je znašala o času njegove smrti, leta 1868. nad 80 000 gld., ki so se koristonosno obrestile. Zraven te ustanove je še druga znamenita, ki tudi nekoliko tisoč znaša. Tretja je manjša še. Od tedaj, ko so se vse tri ustanove koristonosno na obresti naložile, preteklo je uže dokaj let, tako da dandanes znaša glavnica z obresti vred od vseh treh ustanov gotovo okoli 200 000 gld.

Lepa svota to za ustanovitev zavoda za gluhaneme, vendar še silno premajhna; a imamo na Kranjskem dobrodejen zavod, in — ki je uže na sto in sto tisoč za blage namene daroval — to je sl. kranjska hranilnica. Kakor pri družih prilikah, kjer je iz najblažjega smotra mnogo

„Tedad je res?“ déje Leon s zategnenim glasom.

„Da, Jean Renaud, on, ki se zdaj nazivlje Mardoche, Jean Renaud je nedolžen!“

Obliče mladeničevo zopet zasveti.

„Ta starček“, nadaljuje grofinja, „ki si ga gledal v beraških cunjah, občudovanja vreden je mož! Dal se je obsoditi za nekega družega! Njegovo življenje je veliko, njegovo življenje je odlično! Moj sin, tvoj oče, ljubi Leon, umrl je v njegovih rokah! Jean Renaud je poznal morilca, a dal se je mestu njega obsoditi! On je svojo udanost gnal do vzvišenosti! Ta mož je junak!... Mi ga hočemo poiskati, hočemo ga pripeljati z njegovo hčerjo vred na d'Arfeuille! Pa to ni še vse! Najti moramo pomoček, da mu zopet damo čast pred svetom; Blanche pa bodi tvoja žena! Jaz se le vprašujem, ali ima ta svet še veselja za Jeana Renauda, vsled česar bi mož pozabil svoje gorje?“

„O, veselje me zaduši!“ zajepeče Leon ter se spusti na kolena pred svojo mater.

Blaga gospa ga nekoliko časa milo opazuje, potem govori dalje: „Dej, otrok moj, sedi zopet poleg mene! Hočem ti še nekaj povedati! Tako! In zdaj me pogledi v oči, ljubljene moj, moje vse!“

žrtvovala, tako se jej tukaj najlepša priložnost ponuja, svojo radodarno in blago roko pokazati — in v tem zmislu je ta članek pisan, ude tega imenitnega zavoda hočemo s tem na predmet opozoriti, ki je vreden 19. stoletja, ki je vreden, da se v premislek vzame in tako veliko revežem, ki so dandanes v nadležnost samemu sebi in svojim bližnjim, opomore do poštenega kruha, in opomore ravno s kreiranjem takega zavoda za gluhaneme.

Seveda, trebalo bi bilo sl. kranjski hranilnici globoko v svoje „Wertheim-ovke“ poseči, trebalo bilo vsaj enkrat sto tisoč in morda še več. Toda v takem slučaju bi i kranjska dežela sama, oziroma vis. kranjski deželni zbor, ne mudil se z jednako svoto priskočiti, da bi se cilju bližje prišlo; a tudi prebivalstvo ne bi nasproti takim žrtvam mrzlo ostalo. I ono bi možno svoje denarne predale odprlo in kinčalo konečno to, za česar so posamezniki, sl. kranjska hranilnica in vis. deželni zbor že toliko žrtvovali.

Tako pridobljena bi bila glavica za ustanovitev majhnega zavoda za gluhaneme, zadostovala bi in za plačo učiteljskega in poselskega osebja, kakor tudi za kreiranja majhnega števila prostorov, za revnih starišev gluhaneme.

Lepa prilika ponuja se blagim značajem, da se loté tega za Kranjsko važnega vprašanja: posebno sl. kranjska hranilnica stekla bi si s tem neovenljive zasluge za našo deželo. Pokazala bi s tem, kako so ji na srci želje in potrebe onega prebivalstva, ki jej dan na dan mnogo zasluzka daje. Sedanja, kakor mnogo, mnogo prihodnjih generacij vedela bi jej za to najhvaležnejšo hvalo, da je pomagala tolikim sirotam do poštenega kruha in toliko mnogim sorodnikom nadležnost odvzela, za take sirote skrbeti. A tudi preč. kranjski duhovščini ponuja se priložnost, to izpeljati, kar je eden, njih najboljših, s zastavljenjem vsega svojega premoženja sprožil. V dvojnem oziru podaja se jim priložnost. Ako se oni te stvari loté, ne le, da bode gotovo se obnesla in izpeljala, ampak zgodilo se bode to na najboljši način, kar je mogoče. Drugič, v tem slučaju je mogoče, da enega ali drugega milosrčnost do bližnjega do sklepa pripelje, vse svoje dolgotrajne prihranitve ali del njih temu prospehu žrtvovati. Osigurjen bi bil tedaj obstanek zavoda za vedno.

Tudi mesto Ljubljana pomagalo bi pomogočnosti, ker tudi ona bi gotovo nekoliko tisoč goldinarjev v ta namen dala, da bi se zavod za gluhaneme na Kranjskem osnoval.

Dolžnost poklicanih domoljubov je, da se tega vprašanja kmalu lotijo. Ker le v tem slučaju pričakovati je, da se onemu delu našega prebivalstva pomore, ki je v istini največje podpore

„O, mati, kako te ljubim!“ dihne Leon. „Zdi se mi, da sem pri angelu božjem!“

„O Bog!“ klikne grofinja veselo, „ljubiti tako neskončno, tako sveto, in zopet tako biti ljubljeno, to so nebesa!... Pa zdaj poslušaj me, otrok moj! Ti moraš vse znati! Gospod Dumoulin je na prošnjo grofovo poizvedoval po zlodejstvu v Fremincourt, in on se je osvedočil, da je Jean Renaud nedolžen! In on je tudi uganil pravega krivca! Tvoja mati, Leon — prav si uganil — grešila je; ona je ljubila... So očetje, ki odpustijo, njen oče pa — Bog se ga usmili — bil je poln jeze in maščevanja, in ubil je ljubljeno svoje hčeri! Uboga Lucila, vsa iz sebe od bolesti in obupa, utekla je iz očetove hiše. Kam se je obrnila? Nikdo tega ne ve! V daljni tujini, med tujimi ljudmi, porodila te je!... Leon, ubijalec tvojega očeta je tvoj ded! Mi ga ne smemo pozivati na odgovornost zaradi njegovega zločina! Ali sprevidiš to?“

Leon zamolklo zašepeče: „Da!“

„Tedaj izvedi ime svoje matere: imenovala se je Lucila Mellier!“

(Dalje prihodnjik.)

potreben, ki pa si tudi sam nikakor pomagati ne zamore.

Ako se gluhanemim na tak način njih najvažnejše vprašanje ne reši, temveč čaka, da se polagoma stotisočaki sami naberó, tedaj so reve ti in ostanejo še generacije in generacije dolgo reve. Ni potreba palač za to, da se revež do kruha pripravi, za to je treba le priprostitih prostorov in navadno učiteljskega osebja, dale našim priprostim razmeram zadostujejo.

Dal Bog, da bi se to vprašanje kmalu in povoljno v prid gluhanemim rešiti blagovolilo!

Razne vesti.

— (Ljudsko štetje v Bosni in Ercegovini.) Pred nekoliko časa dovršeno ljudsko štetje v Bosni in Ercegovini je imelo zanimiv rezultat, posebno kar se tiče števila prebivalcev mest. Tako se je do sedaj mislilo, da je Banjaluka največje mesto za Serajevom v teh deželah; pokazalo se je pa pri tej priliki, da gledé na število prebivalcev Mostar Serajevu sledi. Mesta, ki imajo več nego 3000 prebivalcev, so sledeča: Serajevo 26 268 prebivalcev, Mostar 12 665, Banjaluka 11 357, Bjelina 7 807, Doljna Tuzla 7 189, Travnik 5 933, Tešanj 5 807, Visoko 4 994, Prijedor 4 746, Gradiska 4 596, Livno 4 535, Dervent 4 449, Foča 4 360, Brčka 4 281, Jajce 3 706, Bihac 3 506, Ljubuski 3 464, Stolac 3 379, Gračanica 3 350, Maglaj 3 210, Gradačac 3 076, Zenica 3 073, Zvornik 3 030 prebivalcev. Glavno mesto Serajevo ima 5 926 hiš s 6 299 stanovanji. Od prebivalcev je 13 848 moškega in 12 920 ženskega spola. Med njimi je 15 787 mohamedanov, 4 431 pravovernih, 3 326 katolikov, 2 618 izraelitov in 106 drugovorcev. Mostar šteje 1975 hiš s 2 714 stanovanji ter ima 6 825 mohamedanov, 3 369 pravovorcev, 2 359 katolikov, 98 izraelitov in 14 drugovorcev.

— (O bosenskem in ercegovinskem premoženju) pravi prof. S. Franges v Zagrebu, da bode tema pokrajinama omogočil važno ulogo med evropskimi obrtnimi deželami. V sedem in tridesetih krajih so bogate zaloge premoga in kar stori, da so posebne važnosti, je to, da so v neposrednji bližini neizcepanih zalozišč železne rude.

— (O pomenu imena „Črnagora“) izjavlja se Stefanović Vilinski takó-le: Sanskritski slog čar nahajamo v slovanski besedi čarobno, v angleški charm, v francoski charmant in turški kara zopet. Uže dr. Schwarz je v svoji knjigi o „Črnigori“ opozoril na to, da „črno“ tu ne pomenja barvo, nego nekaj čarobnega, skrivnostnega, divje vzvišenega, silnega. Tako se je pač zazdela Črnagora Grkom, ki so jo prvi zagledali z doline Morače, od koder jim ni bilo mogoče dalje prodirati. Ta reka jim je postala zatorej oni Styx, kjer Charon prevaža duše umrlih. Tudi ime Charonovo hrani v sebi zlog čar.

— (Steklorezi.) Namestu lesorezov rabi v Sidneyi izhajajac avstralsk ilustrovan časopis stekloreze. Podoba se narisa s tušem na steklo, ki se potem izpostavi fluorovodikovi kislini, da izjé nepočrjene prostore. Steklona plošča se potem nabije na kovinsko in je tako pripravljena za tisk. Ta način podobe za tisk prirejati je ceneji od ksylografijske in cinkografijske.

— (Samomor.) Predvečeranjim vstrelil se je v „Grand Hotelu“ v Pragi dirigent filiale česke eskomptne banke v Trautenu-u Leopold Pelzel. Izneveril je do 16 000 gld in je bil vsled tega v Prago poklican, da bi se tam pred upravnim svetom zaradi tega zagovarjal.

— (Kako se je mož imenoval?) Od prof. Hyrtl-na pripoveduje se sledeča dogodbica: Sloveči anatom je bil v poprejšnjih letih član izpraševalne komisije na medicinični fakulteti. Tovariš Hyrtelnov pri izpitih imel je v njegovo veliko nejevoljo navado, kandidata na najbolj nespameten način trpinčiti in na led spoljevati. Tako jim je na primer velikokrat košček kako kosti od daleč kazal ter jih mučil s vprašanji, od kod da je ta kost itd. Nekega dne zgubi Hyrtl potrpljenje ter zagrabí na zeleni mizi ležečo velikansko kost. Ko je polovico kosti v svoj rokav potisnil, pokáže kandidatu drugo polovico ter ga vpraša: „Mi zamorete povedati, kaka kost da je to, gospod kandidat?“ „To je piščal,“ odgovori ta. — Hyrtl: „Je-li ta kost od moške ali ženske osebe?“ — Kandidat: „Od moške.“

— Hyrtl: „Je-li ta kost od otroka ali od kakoga odrasčenega?“ — Kandidat: „Od odrasčenega.“ — Hyrtl: „Mi veste-li tudi povedati, kako se je ta imenoval?“

— (Število Indijanov.) Pred tremi letmi je bilo vseh Indijanov v Zedinjenih državah 376 000. Izmed teh je bilo 67 000 grajanov, šest narodov irokezkih 7 000, pet narodov, deloma omikanih v indijanski krajini 58 000, drugih Indijanov v rezervatnih krajih 198 000, potujočih rodov 15 000, v Aljaski 31 000. — V rezervatnih krajih prebivajočih Indijanov je bilo od vlade podpiranih 56 000, velike denarne svote jih je dobilo 47 000, z ribištvo in lovom in gospodarstvom in prodajo zemljišč se jih je živilo 95 000. — Od Indijanov obdelovana zemlja se je 1881. leta povečala 205 000 jutov (proti 157 000 je l. 1879), a Indijani sami (izjemši meščane in Aljaščane) so se pomnožili v letih 1880/81 za 5724. Solodolžnih otrok indijanskih so našli 60 000. Za odgojo šestim irokezkim narodom skrbi njujorška država. Odgoja petih narodov v indijanski krajini je v njih lastnih rokah. V rezervatnih krajih Indijanov je odgoja prepuščena misijonarjem verskih skupščin; v ta namen je dovolila vlada 1881 leta 365 000 funtov šterl. Indijani kažejo res gorečnost za odgojo svojih otrok.

Domače stvari.

— (Ministerstvo za poljedelstvo) je podelilo, kakor poroča „Ed.“, to leto tržaškemu kmetijskemu društvu nekaj denarja, ki ga ima društvo razdeliti med one kmetovalce na Krasu, ki kak del kmetijske zemlje v dober pašnik spremené. Te premije znašajo 60 gold. od orala zemlje in 40 gold. od pol orala. Zboljšanje se ima zgoditi v dveh letih. Prošnje naj se vložé pri tržaškem kmetijskem društvu.

— (Klub pisateljskega podpornega društva) imel je v soboto zabavni večer v čitalniški restavraciji; udeležilo se ga je okolo 40 gospodov članov. Predsedoval je gosp. dr. Vošnjak, čital pa gospod prof. Ivan Vrhovec jako marljivo sestavljen zanimljiv spis: „Ljubljana pred 100 leti.“ Berilo sprejelo se je z občo pohvalo.

— (Občinska volitev.) Pri občinski volitvi v Mošnjah radoljskega okraja izvoljeni so bili dne 2. t. m. Andrej Jurgele iz Spodnjega Otoka županom, Janez Gabrijelčič iz Brezij, Janez Cvenkelj iz Ljubnega in Nace Rozman iz Pirašič pa občinskimi svetovalci.

— (Poštne hranilnice.) V minolem mesec se je iz Štajerske, Kranjske in Koroške vkupno vložilo 1 997 589 gold. v poštne hranilnice, izplačalo pa 795 336 gold. 26 kr.

— (Imenovanje in premeščanje na Primorskem.) Okrajnega sodišča pristav Silvan Gandusio je bil na svojo prošnjo premeščen iz Podgrada v Trzič, in imenovana sta bila za okrajnega sodišča pristava avskultanta dr. Karol Chersich za Matavun in Fran Dukič za Podgrad.

— (Ruska vojna korveta „Plastoun“) poveljnik fregatni kapitan N. Lemen, ki ima posadke 180 mož, prišla je v sredo iz Smirne v Trst ter se v luki zakotvila, pozdravila je mesto z 21 streli, na katere so na gradu odgovorili.

— (Konji za turško vojsko.) „Edinost“ poroča: V sredo popoldne je odplul iz Trsta v Carigrad Lloydov parnik Reka, ki je imel na krovu 240 konj, nakupljenih na Ogorskem in namenjenih za turško vojsko. Doslej so Lloydovi parniki prepeljali iz Trsta v Carigrad uže 1000 konj, in prepeljejo jih še 1500. — Sploh Lloyd dela turški vladi velike vsluge. Med Azijo in Evropo so vedno na poti štirji Lloydovi parobrodi, ki pripeljujejo vojake in strelivo v Evropo; doslej so iz Azije uže nad 60 000 mož vojske vrgli na evropska tla.

— (Nesreča.) Iz Mokronoga se nam piše: Dne 7. t. m. napravljala sta 50letni posestnik Janez Glušec iz Gabrijel in njegov 15letni sin Janez v lomu župana Janeza Okorna iz Trziš šuto za okrajno cesto, in sicer je delal prvi pod veliko, okolu dva metra nad njim visečo gručo. Kar se ta odtrga in na Janeza Glušca starega tako nesrečno pade, da je na mestu mrtev ostal. Ponesrečenec zapusti vdovo in šest nepreskrbljenih otrok.

— (Povodenj.) Iz Loža se nam poroča: Vsled neprestanega deževja ima sedaj loška dolina okolu Nadleska, Podcerkve, Dan in Pudoba podobo velikega

jezera. Ljudje zdihaajo, da bode vsled tega ozimna veliko škode trpela, ako voda hitro ne odteče.

— (Samomor.) Iz Trebnjega se nam piše: Dne 6. t. m. se je vstrelil Hamilkar Simonič, koji je bil zadnji čas v službi pri tukajšnjem kupcu Viljemu Tomiču, po noči v svoji spalnici. Krogla mu je šla skozi srce. Samomorilec, ki je bil še le 17 let star, storil je ta korak baje zaradi „nesrečne“ ljubezni.

Število gluhonemih v letu 1884.

Gluhonemih na Kranjskem bilo je 441, ki niso bili preskrbljeni v kakem zavodu. Pride jih tedaj devet na 10 000 prebivalcev. Po posamičnih političnih okrajih razdelé se takó-le:

Mesto Ljubljana 21, Postojina 60, Kočevje 62, Krško 37, Kranj 45, Ljubljana okolica 47, Litija 32, Logatec 41, Radovljica 19, Novo Mesto 31, Kamenik 25, Črnomelj 21.

Kranjska je gledé gluhonemih v 9. vrsti, in število vseh gluhonemih je dokaj pod povprečno številko. Največ gluhonemih ima Koroška, najmanj Dalmacija. Kakor poročilo statistične centralne komisije omenja, je v onih deželah, kjer je največ bebecov, tudi največ gluhonemih. Število gluhonemih po starosti je takó-le:

	moških,	ženskih,	vkup
pod 5 leti	4	4	4
od 5 do 10 let	27	20	47
„ 10 „ 15 „	31	23	54
„ 15 „ 20 „	20	24	44
čez 20 let	147	145	292

Gluhonemih bilo je 323 porojenih, 97 je postalo kasneje gluhonemih, in pri 21 je vzrok neznan. — c.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Budimpešta, 10. novembra. Uradni list objavlja cesarjevo pismo na cesarjeviča, v katerem se izraža živo veselje cesarjevo o sijajnem izidu ogerske razstave ter posebno zadovoljnost o velikem zanimanju cesarjevičevem za razstavo. — Uradni list ob enem objavlja podelitev železne krone prve vrste trgovinskemu ministru Szechenyiju.

Kraljevi Gradec, 10. novembra. O kraljevdvorski aféri objavila se je danes rabsodba. Jedenindvajset zatožencev zaradi javnega nasilstva je obsojenih v dva- do osemnajstmesečen zapor, med temi župan Sip, občinski odbornik Stuchlik obsojena vsak v dvamesečen in policist Recina v sedemmesečen zapor. Sedemnajst oseb je obsojenih v tridneven do tritedenski oster zapor. Trinajst zatožencev je oproščenih.

Dunaj, 9. novembra. „Pol. Corr.“ poroča iz Plovdiva: Med načelniki vstaje in Rusi vršil se je shod, pri katerem so Rusi, med njimi konsulatski načelnik Igelström, skušali z obljubami Rumelijce pridobiti za-se. Slednji so se vender odločno izrekli za kneza Aleksandra ter odbili vse dalnje razgovore o tej zadevi.

Sredce, 9. novembra. Včeraj napalo je 50 srbskih vojakov, kateri so pri Raki v okraji Trn stopili na bolgarsko ozemlje, 12 mož broječo bolgarsko stražo, a brezuspešno. Bolgari so pridno streljali nazaj ter ustrelili jednega Srba. Bolgarski stotnik je naznanil srbskim častnikom, da ustrelil vsakega Srba, kateri prestopi mejo. V okraji Kistendže so tudi Srbi streljali na bolgarske vojaške oddelke, a nikogar zadeli. Dva dneva uže stojijo na mnogobrojnih krajih srbske prednje straže na bolgarskih tleh; Srbi baje iščejo povoda za vojsko, da bi potem nenadno šli v Bolgarijo.

Rim, 9. novembra. V provinciji Palermo je na koleri obolelo 16 oseb in umrlo 10; izmed teh v mestu Palermo obolelo 8 in umrlo 8.

London, 9. november. Došel je odgovor od Thiboa na angleški ultimatum. Pisan je zelo sovražno. Na zahtevo Anglije, naj bi se vnanje zadeve Birme prepustile kontroli Angleške, odgovoril je Thibo, da mora o tem posvetovati se z Nemčijo, Francijo in Italijo. Angleške čete prestopijo mejo ko hitro možno.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 10. novembra.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	82.45
„ „ „ srebren	82.85
Zlata renta	109.10
5% avstr. renta	99.65
Delnice narodne banke	865 —
Kreditne delnice	282.30
London 10 lir sterling	125.60
20 frankovec	9.98
Cekini c. kr.	5.95
100 drž. mark	61.80

Tuji.

Dne 8. novembra.

Pri Maliči: Oreschnik, Meixner, Bartl, Gerlich in Glauber, trgovci, z Dunaja. — Schwagen, potov., iz Linca. — Dumišič iz Dalmacije.
Pri Bavarskem dvoru: Pauluzzo, konjetržec, iz Romansa. — Obersnel iz Divače. — Škofic iz Mengiša.
Pri Južnem kolodvoru: pl. Bathlenfalsi, umirov. ritmajster, iz Ogerske.
Pri Avstr. carji: Erhart, polir, z rodbino, iz Kannstadta. — Auselberg, urad. vdova, iz St. Vida. — Sobic iz Loke. — Burger iz Koških Poljan.
Pri Virantu: Salokar, c. kr. okr. zdravnik, iz Vel. Lašič. — Kalan, c. kr. davk. uradnik, iz Vel. Lašič. — Stech, veleposestnik, iz Male Vasi. — Gruden, posestnik, iz Hoderšiča.

Umrli so:

Dne 8. novembra. Janez Garbaj, klobučar, 73 l., Poljanski nasip št. 50, opešanje. — Polona Pavlič, kurjačeva soproga, 52 l., Reber št. 9, vodenica.

V civilni bolnici:

Dne 5. novembra. Jakob Dobič, pek, 37 l., jetrni rak. — Blaž Hrovatin, delavec, 25 l., meningitis.

Poddružnica c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Trstu.

Novci na obrestovanje

v bankovcih	
za 4 dni odpovedbe	3 1/4 od sto
„ 8 „ „	3 1/2 „ „
„ 30 „ „	3 3/4 „ „

v Napoleondorih	
30dnevna odpoved	3 od sto
3mesečna	3 1/4 „ „
6 „ „	3 1/2 „ „

Oddelek za giro

v bankovcih 2 1/2 proc. obresti za vsako vsoto, v Napoleondorih brez obrestij.

Nakazila

na Dunaj, v Prago, Budimpešto, Brno, Opavo, Levov, Reko, dalje v Zagreb, Arad, Gradec, Sibinj, Inomost, Celovec, Ljubljano in Solnograd so brez stroškov.

Kupovanje in prodaja

deviz, vrednostnih papirjev in inkaso-kuponov po 1/2 proc. provizije.

Posojila

na poroštevna pooblastila (warrants), pogoji po dogovoru;

proti dovoljenemu kreditu v Londonu ali Parizu 1/2 proc. provizije za 3 mesece;

na vrednostne papirje (efekte) 6 proc. obrestij na leto do svote 1000 gld., za večje svote vsled specialnega dogovora. (69) 36—29

V Trstu dne 1. oktobra 1883.

Za prihodnje leto 1886.

V zalogi

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani

je izšla:

Slovenska

Pratika

za navadno leto 1886.

Cena eni Pratik 13 kr. — Razpečevalcem dajemo našo Pratiko jako cenejšo.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm
9. novbra.	7. zjutraj	741.24	7.8	szpd. sr.	obl.	0.60
	2. pop.	741.28	9.4	szpd. sl.	„	dež
	9. zvečer	741.80	8.2	vzh. sr.	„	

Umetne

zobe in zobovja

vdevlje po najnovejšem amerikanskem načinu brez vsakih bolečin ter izvršuje plombovanja in vse zobne operacije (39) 62

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradskega mostu, 1. nadstropje.

Pri

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bambergu

v Ljubljani

se dobivajo vedno vse

knjige družbe sv. Mohora

in tudi sledeče knjige:

Abecednik za slovenske ljudske šole. Sestavila A. Razinger in A. Zumer, 20 kr.

Abecednik slovensko-nemški. Sestavila A. Razinger in A. Zumer, 25 kr.

Brezovnik, šaljivi Slovence, 60 kr., vezano 70 kr.

Celestina J., Aritmetika za nižje gimnazije, I. del, vezana 1 gld. 30 kr.; II. del, vezana 1 gld. 10 kr.

Celestina J., Geometrija za nižje gimnazije, I. del, vezana 70 kr.; II. del, vezana 80 kr.

Cimperman, Pesni, 60 kr.

Devoljan Miljenko, Mladini, 30 kr.

Dimitz A., Habsburžani v deželi kranjske 1282 do 1882. Slavnosten spis, na svetlo dal kranjski deželni odbor, 4 gld.

Filipovič, Kraljevič Marko u narodnih pjesmah, 90 kr.

Gregorčič, poezije, drugi pomn. natis, 1 gld. 20 kr., elegantno vezano z zlatim obrezkom 2 gld.

Hrovat P. Florentin, kranjska mesta s petimi podobami, 60 kr.

Janežič A., Slovensko-nemški slovar, 2 gld. 20 kr., vezan 2 gld. 70 kr.

Jenko Ivan, Pesmi, 1 gld.

Jesenko Janez, Avstrijsko-ogerska monarhija. — Domovinoznanstvo za četrti razred srednjih sol. 45 kr.

Jurčič Josip, Zbrani spisi, I. zvezek 1 gld., II. zvezek 70 kr., III. zvezek 70 kr., IV. zvezek 70 kr. V. zvezek 70 kr.; v krasnih platnicah vezan vsak zvezek 50 kr. več.

Kačič-Mišič, Razgovor ugodni naroda slovinsk. 1 gld. 20 kr.

Kermavner V., Vadbe v skladnji latinski, vezane 1 gld.

Klail, Lehrgang der kroatichen Sprache, I., II. Theil sammt Schlüssel, 1 gld. 52 kr.

— Kroaticher Dolmetscher, 60 kr.

Knjižnica slovenske mladine:

I. zvezek: **Tomšič Ivan,** Dragoljubci, 30 kr.

II. „ **Peter rokodelčič,** 36 kr.

III. „ **Cigler Janez,** Sreča v nesreči, 35 kr.

Kobler A., Zgodovina Sorske in Preške fare, 30 kr.

Kosec, Krščansko-katoliško pravoslovje, 1 gld. 20 kr.

Lavtar L., Občna aritmetika za učiteljska. Cena vezane knjigi 1 gld. 20 kr.

Lesar A., Liturgika ali sveti obredi pri vnanji službi božji. Vezana 1 gld. 20 kr.

Majar H., Odkritje Amerike, trdo vezano 1 gld. 60 kr.

Prvo berilo in slovnica za slovenske ljudske šole. Sestavila Razinger in Zumer, 24 kr.

Padar, Zakon in žena, 40 kr.

Postave in ukazi za kranjsko ljudsko šolstvo. 1 gld. 50 kr.

Praprotnik, Mali šolski besednjak, 4. natis. Vezan 85 kr.

Razlag J. R., dr., Pesmarica, 60 kr., vez. 80 kr.

Rožek J. A., Latinsko-slovenski slovník. Vezan 2 gld. 70 kr.

Senekovič A., Fizika za nižje razrede srednjih sol, vezana 2 gld.

Šmid Kristof, Spisi, 3 zvezki po 40 kr.

Vošnjak I., dr., Poročilo o kmetijski enketi dne 17. in 18. aprila 1884 v Ljubljani, 50 kr.

Vraz Stanko, Izabrane pjesme, 1 gld. 80 kr., eleg. v platno vezane s zlatim obrezkom 3 gld.

Zapisnik hiš deželnega glavnega mesta Ljubljanskega. Vezan 65 kr.

Zlatorog, Pravljica za mladino, 20 kr.

Znidaršič J., Nauk o desetnih (decimalnih) razlomkih pri računih z novo mero in vago, 60 kr.

V naši zalogi smo tudi na svetlo dali slovenske knjige s podobami za mladino, in sicer:

Pepelko, Snegulčica, Trnjevo rožico (4° velike) po 50 kr. Pravljice o:

Pepelki, Rudeči kapiol in Obutem mačku (8° velike) po 25 kr.

O deželi lenuhov, Snegulčici, Pritlikovcu (Palček) in **Robinzonu** po 15 kr.